

ΑΔΕΣΠΟΤΟ ΦΩΣ

Περιεχόμενα

Σκοτάδι	11
---------	----

Μέρος I - 1986

Εκδρομή στο ποτάμι	21
Απ' τη Σίφνο στην Αμοργό	30

Μέρος II - 1986 ... 1991

Τα επόμενα χρόνια	59
Απόσταση	71
Τα χρόνια της Αθήνας	79
Η ετοιμασία	108
Φως ελευθερίας	141
Πορεία	153
Θυσία	165
Πορεία ξανά	167
Η παράξενη ανάθεση	179
Αθέατο αστέρι	199
Ελλάδα	207
Σταύρωση	226
Μ. Παρασκευή	237

Μέρος III - 2015

Gallerie Printemps, Παρίσι	251
Κυψέλη, Αθήνα	255
Τα δάκρυα της βροχής	259
Livingstone, Ζάμπια	271

Σκοτάδι

«Σε τι έφταιξα; Γιατί έφυγε; Τι έκανα;» ρωτά ο επισκέπτης, ενώ η απόγνωση διακρίνεται καλά στη φωνή του.

Μεσολαβεί μια παύση. Γέλια τρανταχτά ακολουθούν μετά από παντού τριγύρω. Μιλάει τώρα ο οικοδεσπότης, απαντάει στα ερωτήματα του επισκέπτη του.

«Ωραίες ερωτήσεις κάνεις! Και περιμένεις και να σου απαντήσω. Λες κι η κάθε ερώτηση έχει πάντα και μια απάντηση! Έτσι νομίζεις λοιπόν! Σε τέτοια μεγάλη πλάνη βρίσκεσαι!»

Συνεχίζονται και δυναμώνουν τα τρανταχτά γέλια. Μετά μιλά η ίδια φωνή, συνεχίζει, η μάλλον τώρα ξεκινά στ' αλήθεια ν' απαντά στα ερωτήματα που της απηύθυνε ο επισκέπτης.

«Σε τίποτα δεν έφταιξες λοιπόν! Μη σκοτίζεσαι να βρεις απάντηση. Απάντηση δεν υπάρχει. Έφυγε, έφυγε έτσι, χωρίς λόγο. Κάτι ένιωσε, κάτι δυνατό, ακαθόριστο. Μετά έφυγε. Εσύ δεν έφταιξες σε τίποτα. Ούτε έκανες κάποιο λάθος. Υπήρξες μόνο, πώς να στο πω, υπήρξες άτυχος, αυτό είναι όλο».

Ο επισκέπτης βάζει μ' απελπισία τα χέρια στο πρόσωπό του. Μετά, ρωτά ξανά.

«Άτυχος λοιπόν! Μόνο αυτό! Και γιατί τότε δε βλέπω; Τι σχέση έχει η ατυχία μου με το που δε βλέπω; Πόσο θα κρατήσει αυτό, να μη βλέπω; Να μη βλέπω παρόι μόνοι εσένα. Πότε θα ξαναβρώ το φως;»

Μεσολαβεί απόλυτη σιωπή για αρκετό χρόνο. Μετά ακούγεται πάλι ο οικοδεσπότης.

«Υπήρξες άτυχος και βρέθηκες εδώ, σε μένα. Στα σκοτάδια τα δικά μου. Βρέθηκες εδώ που το φως, ο μεγάλος κι αιώνιος εχθρός μου, δεν τολμά να πλησιάσει. Γιατί εδώ βασιλεύω εγώ. Γιατί εδώ δεν έχει ελπίδα, το σβήνω αμέσως. Το φως εδώ χάνεται, νικιέται. Έτσι και για σένα που ήρθες στο βασίλειό μου, το φως χάθηκε. Κι ούτε υπάρχει κάτι που θα μπορούσες να κάνεις για να το ξαναβρείς. Μόνο εμένα θα βλέπεις πια, τίποτα άλλο».

Ο οικοδεσπότης σταματά για λίγο, μετά συνεχίζει.

«Το φως έφυγε μαζί της, όλο, την ακολούθησε. Αυτό συνέβη. Κι εσύ εξορίστηκες στο βασίλειό μου. Καλώς ήρθες λοιπόν!»

Ακολουθούν ίδια, όπως και προηγουμένως, σαρκαστικά γέλια. Μεσολαβεί μικρή παύση. Μετά ο επισκέπτης αποκαλύπτει ξανά το πρόσωπό του. Μιλά.

«Δεν υπάρχει λοιπόν κάτι που μπορώ να κάνω; Ούτε και γι' αυτό μπορώ να κάνω κάτι, για το φως μου που χάθηκε;»

Ο οικοδεσπότης απαντά.

«Όχι βέβαια, δε μπορείς να κάνεις κάτι. Θα ζεις στα σκοτάδια. Στο βασίλειό μου, εδώ που ήρθες, υπάρχει μόνο σκοτάδι».

Ο επισκέπτης κάνει ένα βήμα, στέκεται, ρωτά.

«Μόνο σκοτάδι, χωρίς να φταίω, χωρίς να έκανα κάτι;»

Ο οικοδεσπότης κουνά το κεφάλι, μιλά.

«Χωρίς να φταις, ναι. Δεν έχει καμιά σημασία αν φταις ή όχι. Έτσι είναι οι κανόνες εδώ. Ανήκουμε κι εμείς στο μεγάλο βασίλειο της τύχης. Είμαστε η σκοτεινή πλευρά του αστεριού της τύχης. Αυτό είμαστε! Η τύχη μόνο ορί-

ζει ποιος έρχεται εδώ κι όχι η κακία ούτε η αδικία, όπως έμαθες. Αυτές έρχονται μετά. Δεν έχει καμιά σημασία αν φταις ή αν δε φταις. Καμιά απολύτως! Αυτό είναι που τους κάνει όλους σκληρούς και κακούς εδώ κάτω. Όλους! Αυτό είναι που θα κάνει και σένα σκληρό, αγνώριστα σκληρό. Έτσι είναι όμως, έτσι ήταν πάντα».

Ο επισκέπτης δείχνει να συλλογίζεται, μετά ρωτά, με το φόβο να χρωματίζει τώρα τη φωνή του.

«Και για πόσο θα είναι έτσι, χωρίς να βλέπω;»

Ακούγονται γέλια ξανά. Ακολουθεί μετά η απάντηση που επιβεβαιώνει το φόβο του επισκέπτη.

«Ίσως και για πάντα να είναι έτσι, ίσως και για πάντα».

Το γέλιο σιγά σιγά σταματά, οι δυο άντρες κοιτιούνται στα μάτια. Περνά λίγη ώρα. Μετά μιλά ξανά ο επισκέπτης. Η απόγνωση δείχνει να έχει λίγο υποχωρήσει, κάποια αμυδρή ελπίδα διακρίνεται τώρα στα λόγια του.

«Τι ήταν εκείνες οι φωνές που άκουσα τις προάλλες; Κάτι φωνές όσο δυνατές δεν είχα ξανακούσει ποτέ μου μέχρι τώρα. Και γιατί οι φωνές αυτές έλεγαν: 'είδα, είδα', έτσι ούρλιαζαν, τι ήταν λοιπόν αυτό, αφού λες ότι το φως χάθηκε για πάντα εδώ που ήρθα;»

Ο οικοδεσπότης σοβαρεύει απότομα. Μένει αμίλητος. Ο επισκέπτης τον ρωτά ξανά.

«Τι είναι, γιατί σοβάρεψες λοιπόν, γιατί δε γελάς άλλο μαζί μου, με την κατάντια μου;»

«Ναι, αλήθεια είναι, υπάρχει μια περίπτωση, μια μόνο περίπτωση, αλλά θα σου συνιστούσα να μην ελπίζεις καθόλου» λέει ο οικοδεσπότης και σταματά για μια στιγμή να μιλά ενώ το πρόσωπό του αλλάζει, τεντώνεται, κατακλύζεται από θυμωμένα βαθυκόκκινα χρώματα.

Ο επισκέπτης τον πλησιάζει, τον κοιτά από μικρή απόσταση. Τον ρωτά, με αγωνία τώρα.

«Πες τη μου, πες τη μου λοιπόν, ποια είναι η περίπτωση αυτή;»

Ο οικοδεσπότης δυσανασχετεί, μιλά αργά και με έκδηλη δυσφορία.

«Να σε βρει εσένα το φως. Το φως που εξεγέρθηκε. Αυτό που μου ξέφυγε, που δεν το κυβερνάω, αυτό που δε μπορώ να σβήσω».

Ο επισκέπτης συνοφρυώνεται, τον κοιτά επίμονα. Μετά τον ρωτά.

«Τι είναι αυτό το φως που λες ότι δεν το κυβερνάς; Πότε έρχεται, πόσο κρατάει;»

Ο οικοδεσπότης γυρίζει την πλάτη του. Το κεφάλι του φαίνεται να κουνιέται πάνω κάτω, αργά και σταθερά.

«Πότε έρχεται, πότε έρχεται!» Σταματά για λίγο, μετά συνεχίζει.

«Δεν ξέρω πότε έρχεται, αν το ήξερα δε θα υπήρχε καν, θα το έσβηνα κι αυτό. Όπως εσύ δεν ξέρεις για ποιο λόγο βρέθηκαν εδώ, έτσι κι εγώ δεν ξέρω πότε έρχεται αυτό το φως».

Γυρίζει μετά, κοιτά τον έκπληκτο επισκέπτη. Μετά συνεχίζει.

«Βλέπεις, ούτε εγώ τα ξέρω όλα... Σ' αυτό μοιάζουμε!»

Ακούγεται πάλι το ίδιο, αρχικό, τρανταχτό γέλιο. Μετά, μόλις ησυχάζει, ο επισκέπτης μιλά αργά, τον ρωτά.

«Πόσο λοιπόν κρατά αυτό το φως; Αυτό το ξέρεις; Αυτό θα μου το πεις;»

Ο οικοδεσπότης του απαντά, επίπεδα, αδιάφορα τώρα.

«Κρατά πολύ λίγο αυτό το φως, πολύ λίγο κρατά».

Σταματά μετά για λίγο και ολοκληρώνει τη φράση του, θυμωμένα τώρα.

«Κρατά πολύ λίγο αυτό το φως. Να μην ελπίζεις. Κρατά λίγο και το λεν...»

Τον κοιτάει στα μάτια.

«Το λεν.... αδέσποτο φως».

* * *

Ο πρώτος και μεγάλος έρωτας του Ορέστη με την Άννα τελείωσε αναπάντεχα. Μεσ στη σχέση εκείνη ο Ορέστης γνώρισε το φως, ένα αλλιώτικο φως που λες κι αναδυόταν απ' τους πίνακες της ζωγράφου φίλης του και του πλημμύριζε μετά, του χρωμάτιζε όλη τη ζωή. Ένα σπάνιο φως που εκτός απ' τον Ορέστη γινότανε αντιληπτό από άλλους, λίγους, μόνο. Ελάχιστοι μόνο κυλούσαν πάνω του κι έβλεπαν τα παράξενα αντικείμενα στους πίνακες της Άννας. Για τους περισσότερους, παρέμεναν θολά, αθέατα, κρυμμένα. Αυτό ήταν το ιδιαίτερο με το φως της Άννας και των έργων της.

Την επόμενη μιας παθιασμένης μέρας, μιας μέρας που έκαναν έρωτα πάνω σε μια πόρτα με τον Ορέστη να κρατά την Άννα και την Άννα να κρατά κάτι κρίνα που της είχε φέρει λίγο πριν ο Ορέστης, την επόμενη της μέρας εκείνης, η Άννα δε γύρισε στο σπίτι. Μήνυσε μόνο σε μια φίλη της, στη Θάλεια, ότι έφυγε, χωρίς λόγο, ότι βρισκόταν στο Παρίσι κι ότι θα 'μενε εκεί. Τέλος, ότι δεν ήθελε να την αναζητήσει κανείς, απολύτως. Ούτε η ίδια η Θάλεια ούτε ο Ορέστης.

Ο Ορέστης έμαθε τα νέα απ' την ίδια τη Θάλεια. Αποτραβήχτηκε μετά απ' τον κόσμο κι απ' τις σπουδές του

για μήνες. Τριγυρνούσε στους δρόμους χωρίς σκοπό, χωρίς προορισμό. Μόνο εκεί ανέπνεε, όπου αλλού πνιγόταν. Μ' εξαίρεση ένα στέκι, ένα μπαρ που το λέγανε Rodeo, όπου και πέραγε λίγες ώρες κάθε βδομάδα. Και μετά το σπίτι του, που γύρναγε αργά το βράδυ κι έφευγε νωρίς τ' άλλο πρωί. Για να ξεφύγει, πριν προλάβει και γιγαντωθεί μέσα του και τον κυριεύσει τ' αφύσικο εκείνο, τ' αφόρητο και πνιγηρό συναίσθημα, που ήταν η ακούραστη συνοδεία του και που τον ακολουθούσε, σε κάθε βήμα, όλη εκείνη την περίοδο.

Κι όταν πια κύλησε ο χρόνος, όταν το πένθος για την οριστική έξοδο της φίλης του απ' τη ζωή του ολοκλήρωσε τον κύκλο του, όταν η προσπάθεια να καταλάβει, τουλάχιστον, αυτό που είχε συμβεί φάνηκε ότι δε θα οδηγούσε πουθενά κι ότι το συμβάν τον ξεπερνούσε, ο Ορέστης επέστρεψε στον προηγούμενό του κόσμο.

Ή μάλλον έτσι φάνηκε να γίνεται.

Γιατί στον κόσμο τούτο που επέστρεψε, ήταν πια πολύ αλλαγμένος. Ήταν σκληρός με τους ανθρώπους. Δε μπορούσε να συγχωρέσει αυτό που τόσο απρόοπτα, τόσο χωρίς λόγο, του είχε συμβεί. Τον έπνιγε ασταμάτητα ένα αίσθημα αδικίας. Κι αυτή η αδικία μεγεθυνόταν μετά μέσα του, αυτόματα, ασυνείδητα. Μεταλλασσόταν εκεί σε σκληράδα, που μετά τη σέρβιρε απλόχερα στους ανθρώπους γύρω του.

Το χειρότερο απ' όλα ήταν ότι μαζί με την Άννα είχε φύγει απ' τη νέα ζωή του, απ' τον καινούργιο κόσμο του, και το φως. Μαζί με το τόσο ιδιαίτερο εκείνο, το τόσο σπάνιο φως της ζωγραφικής της, είχε χαθεί ολότελα και το φως της δικιάς του της ζωής.

Άλλωστε μόλις του το είχε εξηγήσει, με κάθε σαφήνεια,

ο νέος του οικοδεσπότης, ο αφέντης των σκοταδιών της νέας του ζωής.

Θα ήταν πια τυφλός.

Δεν του 'χε αφήσει πολλές ελπίδες. Θα 'μενε έτσι για χρόνο πολύ, ίσως για πάντα. Έτσι του είχε πει.

* * *

Εκτός κι αν τον επισκεπτόταν εκείνο το παράξενο φως, που ο οικοδεσπότης θυμωμένα υποχρεώθηκε να ομολογήσει, ότι καμιά φορά υπάρχει. Κι ότι καμιά φορά καταφέρνει και του ξεφεύγει του ίδιου και τον ξεγελά και τον νικά και τον σαρώνει. Κι ότι δεν προλαβαίνει να το σβήσει κι αυτό με τα σκοτάδια του.

Εκείνο τ' αντάρτικο, τ' αδέσποτο φως. Έτσι του το 'χε ονοματίσει.

Μέρος Ι - 1986

Εκδρομή στο ποτάμι

Η μέρα ήταν ζεστή όπως ήταν το συνηθισμένο για την εποχή, έκανε όμως, πού και πού, ξεσπάσματα απρόοπτα ο αέρας, που ανασήκωναν καπέλα, εφημερίδες κι άλλα διάφορα κι έφερναν στην παραλία, κάθε τόσο, κι από μια καινούργια, μικρή αναστάτωση.

«Peana, πρόσεξε Peana! Θα πέσεις πάνω του, στον Alexandru!» φώναξε εκνευρισμένος ο Antonin στην κόρη του. Είχε, η Peana, σε μια μπαλιά της ξαδέρφης της, της Mirella, σε μια μπαλιά που την αλλαξοτρόχιασε μια ριπή του αέρα, είχε λοιπόν κάνει απότομα όπισθεν για να προλάβει τη μπάλα, χωρίς να προσέξει όμως τον μικρό Alexandru, που ήταν δυο βήματα μόλις πίσω της κι έπαιζε με την άμμο. Πάνω στην προσπάθεια να προβλέψει τον αέρα, σκόνταψε πάνω του και, καθώς έπεφτε χάμω, τον βρήκε δυνατά με τον αγκώνα στο κεφάλι κι έπεσε μετά και σωριάστηκε όλος ο γεροδεμένος όγκος της ίσα καταπάνω του. Κι έκλαιγε τώρα στο έδαφος, γοερά ο μικρός Alexandru.

Έπαιζαν βόλεϋ οι δυο ξαδέρφες, κι είχαν μαζί τους και μια άλλη φίλη τους κι άλλαζαν τριγωνικά τη μπάλα στον αέρα, με τα χέρια. Η Peana ήταν η μεγαλύτερη, κόντευε πια δεκαοκτώ χρονών. Ήταν κι η πολύ πολύ καλύτερη στο παιχνίδι. Αθλήτρια με τα όλα της.

Σωστό αγοροκόριτσο, τέτοια ήταν πριν μπει στην εφηβεία. Είχε ξεκινήσει από τότε ν' ασχολείται με πολεμι-

κές τέχνες, είχε διακριθεί στο καράτε. Μετά, μια στιγμή, άρχισε να ομορφαίνει απότομα. Της λέγαν τότε, σε μια εποχή που δε μπορούσε ακόμη η ίδια ν' αποκριθεί, της έλεγαν λοιπόν να τα σταματήσει αυτά τα σκληρά σπορ, ν' ασχοληθεί με κάτι πιο γυναικείο. Κι έτσι βρέθηκε να παίζει βόλεϋ. Χωρίς όμως και να σταματήσει το καράτε. Στο καράτε ήταν καλή, πολύ καλή, στο βόλεϋ όμως έγινε άριστη, κορυφή. Γύρναγε από τουρνουά σε τουρνουά. Και πρόσφατα την είχαν καλέσει στην εθνική ομάδα βόλεϋ των κοριτσιών της Ρουμανίας. Τα μάθαιναν αυτά η ξαδέρφη της κι η φίλη τους, τ' άκουγαν κι απ' την ίδια, κι έμεναν με το στόμα ανοιχτό. Και με κάποια ζήλια εδώ κι εκεί. Αυτές δεν είχαν πάει καλά καλά μέχρι την πρωτεύουσα ακόμη, κι η Peana είχε περιδιαβεί όλη τη Ρουμανία και σύντομα μπορεί να πήγαινε μέχρι και στο εξωτερικό, σε διεθνείς συναντήσεις. Ακούγονταν, για τις δυο τους, πολύ μακρινά κι απίστευτα όλ' αυτά. Και τους έφερναν και κάποια μελαγχολία.

* * *

Εκείνη τη μέρα είχαν πάει στο ποτάμι, στο μεγάλο το ποτάμι. Στο Δούναβη τον ίδιο. Στο Δούναβη που περνούσε λίγα χιλιόμετρα μακριά απ' το χωριό τους, έναν οικισμό λίγο έξω απ' την Orsova, μια μικρή πόλη στο νότο της Ρουμανίας, μια μεταλλευτική παραδουνάβια κωμόπολη, σχεδόν δίπλα στη Βουλγαρία.

Ήταν μια καλοκαιριάτικη μέρα σχόλης κι ο Antonin με τον αδερφό του, πήραν τις δυο τους κόρες και μια φίλη τους και πήγανε εκδρομή σε μια κοντινή τους παραλία, στο ποτάμι. Και θα 'χανε εξαρχής αποφύγει τα κλάμα-

τα και τους τραυματισμούς αν δεν είχε βάλει τη γκρίνια μπρος ο μικρός ο Alexandru. Ήθελε, για κακή του τύχη, να πάει κι αυτός μαζί τους.

«Βρε συ Alexandru, τι θα έρθεις να κάνεις με τα κορίτσια;» του 'λεγε ο πατέρας του ο Mihai, ο αδερφός του Antonin. Και συνέχιζε η μάνα του μετά, σε διαφορετικό τόνο τούτη, κι αλίμονο, τόνο προφητικό.

«Ας έρθει το παιδί Mihai, ας έρθει. Αρκεί μόνο να προσέχει τις μπαλιές των κοριτσιών, εντάξει Alexandru;»

Ο Alexandru το 'χε βάλει πείσμα εκείνη τη μέρα. Ήταν γλυκός ο ήλιος, φαίνεται του άρεσε η ιδέα να πάει να παίξει και να κολυμπήσει στο ποτάμι. Εξάλλου τι να 'κανε καλοκαιριάτικα στο σπίτι; Οι φίλοι του είχαν φύγει, μόνος του θα 'ταν κι εκεί. Καλύτερα λοιπόν να τρέχει δίπλα στο ποτάμι, να κολυμπάει μέσα του. Έτσι το 'νιωθε με το παιδικό του μυαλό. Τώρα να φαντασθεί ότι θα σωριάζοταν όλος ο όγκος της δεκαοκτάχρονης ξαδέρφης του επάνω του, ότι θα του συνέβαινε μια τέτοια κακοτυχία, ήταν βέβαια αδύνατο.

Είχε αρχίσει πια να σχηματίζεται ένα τεράστιο καρούμπαλο εκεί που ο αγώνας της Ileana βρήκε για τα καλά το μέτωπο του Alexandru. Κι έφερνε αυτό κλάμα και πόνο κι αναστάτωση καινούργια.

* * *

Μετέφεραν τον Alexandru σε μια εγκαταλειμμένη, ετοιμόροπη, ιδιόκτητη όμως καλύβα, που 'χε φτιάξει πριν χρόνια ο Antonin εκεί πιο δίπλα. Είχε κάποια ησυχία εκεί, ήταν μακριά κι απ' τα ενοχλητικά κι ενοχλημένα, απ' τις κραυγές του Alexandru, βλέμματα των άλλων παραθερι-

στών. Έχουν μια παράδοση οι βουνίσιοι οι Ρουμάνοι και φτιάχνουν κάτι τέτοιες αχυρένιες καλύβες για να 'χουν πρόχειρο και φτηνό κατάλυμα στις διακοπές τους. Και την είχε φέρει τη συνήθεια αυτή ο βουνίσιος ο Antonin στην παραποτάμια Orsona, όταν είχε φανεί με τον αδερφό του και τις οικογένειές τους στην περιοχή πριν από πολλά χρόνια. Προς μεγάλη έκπληξη των νέων του γειτόνων, που, ανάμεσα στ' άλλα, αναρωτιούνταν και πόσο νόμιμη ήταν η προχειροκατασκευή εκείνη του Antonin. Ήταν όμως πολύ μικρή, ίσα που χώραγαν τρεις άνθρωποι μέσα. Ήταν και λίγο παράμερα, δε φαινόταν εύκολα. Κυρίως όμως ήταν που εκείνα τα χρόνια ποτέ δεν ήξερες ποιος είν' ο ένας γείτονας και ποιος είν' ο άλλος. Κι αν ο Antonin δεν ήταν μεταλλουργός, όπως δήλωνε, αλλά κάτι διαφορετικό, κάτι παραπάνω και καλά κρυμμένο; Άσε καλύτερα! Κι έτσι, προβλήματα μόνο απ' την αστυνομία την ίδια, που ήξερε όλες τις λεπτομέρειες για τον καθένα, μπορούσαν ποτέ να ξεκινήσουν. Άλλος, κανείς, όρεξη για μπλεξίματα δεν είχε.

Η αστυνομία είχε φυλάκια πολλά στην περιοχή. Σύνορο ήταν εξάλλου. Η Βουλγαρία λίγο πιο κάτω. Ακόμη χειρότερα, η Γιουγκοσλαβία ακριβώς απέναντι. Είχαν ξεφύγει αρκετοί στη δύση απ' τη μεριά εκείνη. Άλλοι πάλι δεν τα κατάφεραν, τους πρόλαβε η αστυνομία κι έμειναν για πάντα μες στο ποτάμι...

Ήρθαν μια μέρα οι αστυνόμοι κι επιθεώρησαν την καλύβα. Έμαθαν και για τον ιδιοκτήτη, τον Antonin. Την επισκέφθηκαν μετά κι έκαναν προσεκτική αυτοψία. Σκέφτηκαν στην αρχή να του την ξηλώσουν. Κάτι άλλο, κάτι γραφειοκρατικό μεσολάβησε και ξεχάστηκε το θέμα. Κι έτσι, κάτι οι φοβίες των γειτόνων, κάτι η τύχη κι οι πολ-

λές, σημαντικές δουλειές των αστυνομικών, σώθηκε, στο τέλος, η παράγκα του Antonin.

* * *

Ήταν τότε, την ίδια εκείνη εποχή, που πριν προλάβουν να χαρούν για τη σωτηρία της καλύβας, χάθηκε η γυναίκα του Antonin, η μητέρα της Peana. Από ανακοπή καρδιάς, πολύ νέα, με την Peana να είναι δέκα χρονών μονάχα. Απρόοπτα, απότομα, τραγικά. Τη βγάλαν απ' το ποτάμι και την πήγαν και την απόθεσαν στην καλύβα. Κι έμεινε εκεί ώρα πολλή, ακούνητη, μέχρι νά 'ρθουν οι πρώτες βοήθειες να διαπιστώσουν το θάνατο. Και μες στον πανικό, είχαν ξεχάσει την Peana κάπου εκεί κοντά, μόνη της, παιδούλα, να κοιτά βουρκωμένη την καλύβα, νιώθοντας ότι κάτι κακό συνέβαινε μέσα της.

Βυθίστηκαν μετά οι δυο οικογένειες στο πένθος για καιρό πολύ. Κι όταν βγήκαν, όσο βγήκαν, μυαλό δεν είχαν πια για την καλύβα. Την είχαν συνδέσει με το χαμό. Βγήκε όλος ο θυμός κι η θλίψη πάνω της. Η Peana στην αρχή τρώμαζε, δεν ήθελε να μπει μέσα. Μετά τη μίσησε, ούτε έμπαινε ούτε καν πλησίαζε. Κι όσα δεν κατάφεραν οι αστυνόμοι κι οι γείτονες το κατάφερε η μοίρα. Εγκαταλείφτηκε στην τύχη της η καλύβα και ρήμαξε.

Και μόνο τώρα, με τον αναπάντεχο τραυματισμό του Alexandru, υποχρεώθηκαν και τη θυμήθηκαν ξανά.

* * *

Έτρεξε ο εκνευρισμένος ο Antonin σ' ένα παρακείμενο μαγαζί και ζήτησε παγάκια. Δεν του 'φταναν όλα τ'

άλλα κατέφθασε στο μεταξύ κι η μάνα του Alexandru, η Elena. Ενημερώθηκε απ' τον άντρα της για το συμβάν κι αναστατώθηκε μετά και θύμωσε μαζί του και κυρίως θύμωσε με τον Antonin και τα καμώματα της κόρης του. Κι έτσι όταν ξεπρόβαλε ο Antonin, του γύρισε μερικές απ' τις φαρμακερές ματιές της για το νέο αυτό κατόρθωμα της Ileana. Για λίγο όμως κράτησαν οι αψιμαχίες των ματιών. Έπρεπε να συνεργαστούν, να βάλουν κάτω τον μικρό, να του βάλουν μετά τον πάγο. Βαστούσε γερά ο Antonin, κοιτούσε ο Mihai, έσκουζε ο Alexandru, αγωνιζόταν η μητέρα του να του κρατήσει τον πάγο να γιάνει το καρούμπαλο, να μη φουσκώσει κι άλλο και φουντώσει κι ο πόνος μαζί. Κι έτσι, μέσα σε κείνο το χαμό και την κοινή προσπάθεια, γλίτωσε, ο Antonin, τη γκρίνια και τις παρατηρήσεις της κουνιάδας του.

* * *

Όσο βαστούσε το κλάμα κι η θεραπεία του Alexandru τα τρία κορίτσια προτίμησαν να μη συνεχίσουν άλλο το παιγνίδι. Είχαν ακούσει κιόλας πολλά, απ' τους δυο μεγάλους, για την απερισκεψία τους, να παίζουν με τέτοια δύναμη, δίπλα στο μικρό παιδί. Προτίμησαν λοιπόν να κάνουν στην άκρη, μήπως κι εκτονωθεί γρηγορότερα η ένταση.

Αποτραβήχτηκαν και κάθισαν μόνες τους, δίπλα στο ποτάμι. Κι αγνάντευαν τα νερά του, που κυλούσαν ήσυχα ήσυχα.

* * *

Η Mirella άνοιξε τη συζήτηση, μήπως κι άλλαζε κι η κακή διάθεσή τους.

«Τυχερή που είσαι ρε Ileana! Που βρήκες τρόπο να ξεφύγεις απ' αυτή εδώ την ερημιά. Που μπορείς να ταξιδεύεις, να κάνεις ωραία πράγματα, να γνωρίζεις κόσμο, να παίζεις βόλεϊ, να νικάς, να διακρίνεσαι. Σε ζηλεύω! Μακάρι να μπορούσα να το κάνω κι εγώ!»

Η φίλη τους παρατηρούσε σιωπηλή, αν κι η έκφρασή της δήλωνε ότι κι η δική της η αντίληψη κι η επιθυμία, αντίστοιχη με της Mirella πρέπει να ήταν.

Τις κοίταξε τότε και τις δυο τους η Ileana. Ξεχείλιζε η αυτοπεποίθηση κι η σιγουριά απ' το βλέμμα της. Προσποιήθηκε για μια στιγμή ότι θα γελούσε με τις φαντασίες των δυο τους. Που σκέφτηκαν ότι θα μπορούσαν ποτέ να τη φθάσουν! Όμως αστραπιαία σκέφτηκε μετά το άλλο. Όχι, η Ileana δεν είχε σκοπό να φύγει έτσι απλά απ' την Orsova κι απ' την κλεισούρα της. Δεν της έφταναν αυτά που δοξολογούσε η ξαδέρφη της. Ασφαλώς και δεν της έφταναν. Είχε άλλα σχέδια. Θα 'φθανε πολύ πιο πέρα απ' αυτά που της απαριθμούσε τώρα με θαυμασμό η ανυποψίαστη η Mirella. Μόνο που είχε μερικά εμπόδια να ξεπεράσει πρώτα. Κι αυτά τα εμπόδια της έφερναν άγχος. Αυτά ήταν που της χάλασαν την υπεροψία και την εμπόδισαν να ξεσπάσει σε γέλια.

Όμως έπρεπε να τ' ακούσει η Mirella. Αυτή η επιθυμία κατέκλυσε την ξαδέρφη της. Έπρεπε να τ' ακούσει για να καταλάβει πόσο μακριά έβλεπε η ίδια, πόσο πέρα απ' αυτά που μπορούσαν ποτέ να φανταστούν οι άλλες της ηλικίας της. Πόσο απλησίαστη ήταν όχι μόνο η ζωή της

αλλά και τα μέρη που θα 'φτανε, τα πράγματα που θα 'κανε.

Δίστασε για μια στιγμή. Ήταν μεγάλο το μυστικό. Ήταν άραγε τώρα η ώρα να το πει; Μετά πώς να το έλεγε; Πόσο να έλεγε;

Στο τέλος, μια μεγάλη δύναμη από μέσα της την έσπρωξε να μιλήσει. Δεν υπήρχε τίποτα που μπορούσε να βγει πάνω απ' τη φιλοδοξία της και να την επισκιάσει. Από μια φιλοδοξία τόσο μεγάλη, όπως η δική της. Ούτε βέβαια κι ο κίνδυνος, που ίσως έφερνε η εκμυστήρευση του μυστικού της, που τώρα έφτανε στα χείλια της. Μίλησε λοιπόν η Peana κι έφερε ο λόγος της έκπληξη, μεγάλη.

«Ξέρεις Mirella, θα φύγω απ' τη Ρουμανία».

Σταμάτησε για μια στιγμή, αναρωτήθηκε αν ξεδίπλωσε μπροστά τους όλο το μεγάλο κατόρθωμά της. Είδε τα μάτια των δυο κοριτσιών να γουρλώνουν. Ένωσε τότε σίγουρη ότι, όχι, δεν το είχε εξηγήσει όλο. Είχε κι άλλα να πει. Συνέχισε λοιπόν.

«Ο φίλος μου τελειώνει ιατρική στο Βουκουρέστι. Σε λίγους μήνες θα φύγω μαζί του. Το έχουμε συμφωνήσει. Θα παντρευτούμε».

Έτσι μίλησε η Peana και για μια στιγμή σαν να σκοτείνιασε η μορφή της, σαν να μετάνιωσε που επεκτάθηκε σε τόσες αχρείαστες, ίσως κι ασήμαντες λεπτομέρειες. Το σημαντικό ήταν ότι θα 'φευγε, κι όχι βέβαια οι συνθήκες κάτω απ' τις οποίες θα το πετύχαινε.

Σε λίγα δευτερόλεπτα απλώθηκε όμως ξανά η αυταρέσκεια στην όψη της και σ' όλη την έκφραση και στο κορμί της. Ακτινοβολούσε περηφάνια. Κι όσο κορυφωνόταν η έκπληξη στη μορφή των άλλων δύο κοριτσιών τόσο γιγάντωνε μέσα της η αίσθηση της μεγάλης της, της απλησία-

στης, υπεροχής της.

Θα μπορούσε να μείνει στην κατάσταση αυτή, της μεγάλης ικανοποίησης, για ώρα πολλή. Ούτε κι οι άλλες δυο φαίνονταν ικανές να βγουν απ' τη βουβαμάρα τους. Όμως η Pleana τα ξανασκέφτηκε ακόμη μια φορά. Είδε ξανά ότι και πάλι δεν τα είχε πει όλα. Δεν είχε φανεί όλο της το μεγαλείο. Ούτε τώρα είχε λάμψει η μεγάλη της ικανότητα τόσο καυτερά όσο της άξιζε. Γι' αυτό κι έριξε και την τελευταία της βολή.

«Και θα πάω στην Ελλάδα, στα νησιά!»

Έτσι είπε και κυλίστηκε μετά, όλο ενθουσιασμό χαλάρωση και περηφάνια στην όχθη του Δούναβη. Και το θάμπος του λόγου της αυτού, γούρλωσε ολότελα τα μάτια των άλλων δυο, κατάπληκτων και κεραυνοβολημένων, κοριτσιών.

Απ' τη Σίφνο στην Αμοργό

Η Peana είχε πρόσφατα γνωριστεί στο Βουκουρέστι μ' ένα Σοφοκλή, φοιτητή της ιατρικής. Την είδε ο Σοφοκλής σε κάποιο αγώνα βόλεϋ, του άρεσε, του άρεσε πολύ, πήγε και τη βρήκε στο τέλος του αγώνα.

* * *

Σκοτούρες βέβαια για βόλεϋ δεν είχε ο Σοφοκλής. Ποτέ και καμιά. Ήταν που τον είχε φάει η μοναξιά στο Βουκουρέστι, κι έκανε τη σκέψη να το κάνει σύστημα, να πηγαίνει σ' αθλήματα γυναικών, μέχρι να επιτευχθεί ο στόχος, να βρει καμιά φιλενάδα. Όσα μπαρ είχε η Ελλάδα τόσες περίπου αθλητικές λέσχες είχε τότε η Ρουμανία. Η στρατηγική του για να ζευγαρώσει έπρεπε ασφαλώς να προσαρμοστεί στα τοπικά τα δεδομένα.

Επιλεκτικός πολύ ο Σοφοκλής δεν ήταν, να βολευτεί ενδιαφερόταν το παιδί. Έφτιαξε λοιπόν μια λίστα μ' αγωνίσματα, ρώτησε, έμαθε πού γίνονταν οι προπονήσεις, ποιες ήταν ανοιχτές. Και ξεκίνησε ν' ανταμώσει την τύχη του.

Στην αρχή σκέφτηκε κι είπε να βάλει ψηλά τον πήχη. Ξεκίνησε απ' τη γυμναστική. Σοφή σκέψη έκανε, σαν τ' όνομά του, αλλά και φιλόδοξη. Δεν κατάφερε να βρει κάτι και γρήγορα απογοητεύτηκε. Ήταν βλέπεις φημισμένες και παγκοσμίως περιζήτητες οι γυμνάστριες της Ρουμα-

νίας. Ήδη απ' την κερκίδα που ήταν με καμιά δεκαριά άλλους, μπορούσε γρήγορα, απ' τις εκδηλώσεις θαυμασμού, να καταλάβει ποιος ήταν με ποια. Με λύπη το είδε ότι δεν απέμενε τίποτα για τον ίδιο. Όλες πιασμένες! Ξαναδοκίμασε ακόμη μια φορά. Τα ίδια και χειρότερα. Κάποιοι μάλιστα τον είχαν προσέξει που, αν κι άγνωστος με όλους, είχε έρθει στην προπόνηση για δεύτερη φορά. Κι ακόμη ότι είχε κι ένα βλέμμα παράξενο, διερευνητικό. Κι έκαναν έτσι σκέψεις διάφορες, κακές. Τότε ήταν που εισέπραξε και μερικά βλέμματα αποτρεπτικά, βλέμματα γεμάτα νόημα.

Κούνησε το κεφάλι. «Να λείπει!» σκέφτηκε. Αποφάσισε όμως να μην το βάλει κάτω. Αποφάσισε να συνεχίσει την προσπάθεια, μ' απόφαση, με θάρρος μέχρι κάτι νά 'βρει κι αυτός. Εξάλλου για να σπουδάσεις ιατρική στη Ρουμανία, εκείνα τα χρόνια, ήθελε από μόνο του αρκετό θάρρος. Ήταν εκπαιδευμένος για τα δύσκολα ο Σοφοκλής.

Χαμήλωσε λοιπόν τον πήχη. Άφησε τις γυμνάστριες στην ησυχία τους και στους έρωτές τους. Έφτιαξε μια λίστα με διάφορα αθλήματα. Αθλήματα που να υπόσχονται βέβαια μια κάποια λύση. Όχι σφαίρες, ούτε σφύρες. Πιο λεπτεπίλεπτα πράγματα. Ξεκίνησε από δρόμους ταχύτητας, πέρασε μετά στο τένις. Από ατυχία σε ατυχία όμως. Και δεν είχε και πολλά χρονικά περιθώρια για να επιμένει. Σ' επαγρύπνηση τ' αρσενικά, καιροφυλακτούσαν. Με τη δεύτερη, άντε τρίτη φορά, που εμφανιζόταν ο Σοφοκλής σε προπονήσεις, αρχίζανε τα βλέμματα. Κι όπου φύγει φύγει μετά.

Σκέφτηκε τότε να σταματήσει τις προπονήσεις και να ξεκινήσει τους αγώνες, τους πραγματικούς αγώνες. Σ'

αυτούς θα υπήρχε πολύς κόσμος στις κερκίδες, θα χανόταν μες στο πλήθος και δε θα τον έπαιρναν χαμπάρι τα μαντρόσκυλα, οι φίλοι των κοριτσιών. Κι αυτός, αφού θα παρατηρούσε με την ησυχία του το παιγνίδι και θα 'παιρνε τις αποφάσεις του, θα 'βλεπε τι θα 'κανε στο διάλειμμα ή και μετά το τέλος του παιγνιδιού. Βέβαια ο κίνδυνος να πέσει σε κορίτσι καλά φυλασσόμενο συνέχιζε να μην έχει ολότελα εκλείψει. Αλλά και τι μπορούσε να κάνει; Έπρεπε να το πάρει το ρίσκο. Εξάλλου στο τέλος ή στη μέση του αγώνα μπορούσε να πάει για αυτόγραφο. Τι κακό είχε αυτό; Αν εμφανιζόταν κανένας φρουρός θα 'ριχνε μερικά χαμόγελα και στους δυο τους και μετά δρόμο. Για το επόμενο αυτόγραφο. Τώρα βέβαια το αυτόγραφο καλύτερα θα 'ταν να 'χε τη φωτογραφία αυτού που θα το υπέγραφε. Αλλά αυτά ήταν λεπτομέρειες. Πρόφαση εξάλλου έψαχνε ο Σοφοκλής, όχι αυτόγραφο επίσημο.

Κάπως έτσι άρχισε την προσπάθεια με τ' αυτόγραφα. Τρεις φορές απέτυχε. Τη μια φορά έπεσε σε μαντρόσκυλο, άγριο, φοβερό, παραλίγο να βρει μπελά μεγάλο. Για κακή του τύχη η ιστορία με το αυτόγραφο δε γινόταν πιστευτή. Χρειάστηκε να φύγει κακήν κακώς για να γλιτώσει ξύλο πολύ. Τη δεύτερη φορά έπεσε σε κορίτσι μ' ένα απορημένο, ένα τόσο φοβισμένο και παγωμένο βλέμμα που του έκοψε την όρεξη και την ανάσα, του άλλαξε την άποψη και τον έτρεψε από μόνο του σε φυγή. Και την τρίτη κάτι πήγε να του χαμογελάσει η τύχη αλλά τον κατάλαβε γρήγορα η μπασκετμπολίστρια και τον έστειλε στο διάολο.

Τρεις αγώνες λοιπόν, τρεις προσπάθειες, κι ούτε ένα αυτόγραφο.

Στην τέταρτη απόπειρα, είχε τη θεία πρόνοια μαζί του.

Έπεσε πάνω στην Peana.

Η Peana ήταν παίχτρια του βόλεϋ. Εξαιρετική παίχτρια, που συνέβαινε, εκείνες τις μέρες, και βρισκόταν σε αγωνιστικό τουρνουά στο Βουκουρέστι. Κυρίως όμως ήταν ωραία γυναίκα. Ψηλή, ξανθιά, όμορφη. Ο Σοφοκλής την είδε και κόλλησε απ' την αρχή. «Εδώ είμαστε» είπε μέσα του. Και προσπαθούσε μετά να καταλάβει απ' το παίξιμο της Peana στοιχεία του χαρακτήρα της. Να δει πώς ακριβώς θα πράξει ώστε να 'χει αποτέλεσμα. Αποφάσισε ακόμη να κινηθεί για αυτόγραφο αμέσως μετά τον αγώνα. Εξάλλου, όπως πήγαινε το παιγνίδι, δε φαινόταν ότι θ' αργούσε η λήξη του. Η ομάδα της Peana, κυρίως χάρη στο εντυπωσιακό παιγνίδι της ίδιας, είχε σαρωτική υπεροχή. Είχε αρχίσει πια ν' ανεβαίνει η επιθυμία του Σοφοκλή. Τόσο που όταν σκέφτηκε ποια θα ήταν το νούμερο δύο στη λίστα του, στην περίπτωση που εμφανιζόταν κανένας φίλος, του κόπηκε αμέσως η όρεξη. Σήμερα είχε έρθει γι' αυτή και μόνο γι' αυτή. Για την Peana.

Για καλή του τύχη δεν εμφανίστηκε κανείς. Μα ούτε και πολλές κουβέντες είχε η Peana με συμπαίκτριες και προπονητές. Κούνησε το κεφάλι ο Σοφοκλής. Καλό προμήνυμα ήταν τούτο. Το κορίτσι φαινότανε μοναχικό. Καλή προϋπόθεση για το σχέδιό του. Τώρα βέβαια, κι η μπαστεμπολίστρια τέτοια του είχε φανεί. Κι είχε πολύ παρὰξενευτεί όταν άρχισε μετά να τον βρίζει με κείνον το σκαιό κι απολίτιστο τρόπο. «Εδώ όμως είναι βόλεϋ όχι μπάσκετ», σκέφτηκε ο Σοφοκλής και κατάφερε να πάρει κάποιο θάρρος, να νιώσει πως έχει κάποιο πλεονέκτημα. Έτσι, χωρίς να υπάρχει κάποιος ειδικός λόγος. Μπάσκετ και βόλεϋ τού ήταν εξίσου αδιάφορα κι άσχετα. Μόνο το ποδόσφαιρο άρεσε στο Σοφοκλή αλλά έκρινε ότι δεν

ταίριαζε στην περίπτωση. Πιο καλή κρίση θα 'βγαζε τώρα που οι κοπέλες έπαιζαν τη μπάλα με τα χέρια. Έτσι το σκεφτόταν και είχε βέβαια το δίκιο του.

Προς το τέλος του αγώνα ο Σοφοκλής καιγόταν. Έκανε και κάτι μακροβούτια αμυντικά η Peana έριξε και κάτι τρομερά καρφιά, που δονήσανε όλο της το είναι. Αναστατώθηκε ολόκληρος. Ένωσε τυχερός που η ομάδα της Peana θα τον καθάριζε εύκολα τον αγώνα. Ήταν βέβαιος ότι το παιχνίδι όπου να 'ναι και θα τέλειωνε. Σε προβλέψιμο πια και λίγο χρόνο. Η σκέψη αυτή τον ανακούφισε. «Για σκέψου ρε Σοφοκλή να πήγαινε το παιχνίδι πόντο πόντο. Θα τρελαινόσουν καημένε μου!» Έτσι το σκέφτηκε κι ένωσε μια μεγάλη ικανοποίηση.

Κι όταν τέλειωσε το παιχνίδι μ' ένα πεντακάθαρο 3-0, η ματιά του Σοφοκλή κλείδωσε πια ολοκληρωτικά πάνω στο στόχο του, στην Peana, που τίποτα απολύτως δεν έδειχνε να την ενδιαφέρει απ' τα τρελά πανηγύρια των άλλων κοριτσιών. Ω ναι, ήταν τελείως μοναχική τούτη εδώ. Σαν να μη χαιρόταν καν για τη νίκη, που ήταν κυρίως δικό της δημιούργημα. Σαν να 'ταν ο νους της αλλού. Είχε πιάσει μια γωνιά όπου κάθισε αμίλητη και κοιτούσε, αδιάφορη, τις άλλες να ξεφωνίζουν σαν τρελές.

Είχε έρθει η στιγμή.

Ήξερε ο Σοφοκλής τις διαδρομές στο γήπεδο, τις είχε μελετήσει. Είχε και κάτι φιλά στο χέρι αν τον σταμάταγε κανένας της ασφάλειας. Να του δώσει να πιει κι αυτός καμιά μπύρα, να του ανοίξει το δρόμο, να τον αφήσει να μπει στο γήπεδο.

Κανέναν δε συνάντησε όμως. Δε βρέθηκε κανείς πόλισμαν στο δρόμο του. Μέχρι και τρία καφάσια μπύρες θα μπορούσε να του 'χε πάρει εκείνο το βράδυ για να

τον αφήσει να μπει. Ήταν όμως τυχερός κι έτσι μπήκε ο Σοφοκλής ανεμπόδιστα στο γήπεδο, και προχωρούσε πια με σαφή κατεύθυνση την Peana.

Κι όπως την πλησίαζε ξαναμμένος, έψαξε να βρει τη φωτογραφία που θα του υπέγραφε, τάχα μου, η Peana. Πουθενά όμως η φωτογραφία! Φρέναρε κι έψαχνε ο Σοφοκλής. Τον έπνιγε η αγωνία. Να πάρει! Κάπου θα του 'χε πέσει η αναθεματισμένη η φωτογραφία!

Κι έτσι που μπήκε φουριόζος στο γήπεδο, κι έτσι που φρέναρε κι έψαχνε τον εαυτό του πατόκορφα να βρει τη φωτογραφία, τον είδε η Peana. Της τράβηξε την προσοχή. Τον είδε και της φάνηκε τόσο αστείο το θέαμα που έσκασε ένα χαμόγελο. Κι ο Σοφοκλής είδε το χαμόγελο αυτό και το παρεξήγησε και το ερμήνευσε αυθαίρετα, κατά βούληση, το ερμήνευσε ως πρόσκληση κι ως κάλεσμα. Κι αυτό τον γέμισε απόφαση. Σταμάτησε να ψάχνει και να ξαναψάχνει, πιάστηκε απ' το παρεξηγημένο χαμόγελο της Peana και την πλησίαζε πια μ' αργό και σταθερό βήμα.

Τούτη, για μια στιγμή, σαν να σκυθρώπιασε. Κατάλαβε ότι αυτός ο αστείος τύπος μάλλον σ' αυτήν ερχόταν. Έδειξε να μην εγκρίνει καθόλου την τροχιά του. Όμως ο Σοφοκλής δε σταματούσε πια με τίποτα. Δεν έβλεπε τίποτα απ' την αλλαγή του ύφους της Peana. Προτίμησε να μείνει μες στη βολή της αρχικής του παρεξήγησης. Τότε δηλαδή που μπέρδεψε την εικόνα του γελοίου που έφτιαξε στην Peana κι είδε στο βλέμμα της το κάλεσμα.

Ο Σοφοκλής έφτασε μπροστά στην Peana, που είχε σηκωθεί και το βλέμμα της έστελνε πια ξεκάθαρη περιφρόνηση, θυμό κι αποτροπή. Όλα όμως αυτά ήταν αθέατα απ' τον Σοφοκλή. Για καλή του τύχη βέβαια. Το αντίθετο μάλιστα. Η εικόνα, η εικόνα η κοντινή τον αποτρέλανε

τελείως. Η Peana τού φάνταζε τώρα ακόμη πιο ωραία από πριν. Κι ο λίγος ιδρώτας που ακόμη δεν είχε στεγνώσει στο κορμί της του έφερνε φαντασιώσεις κι ερεθισμό μεγάλο.

«Έχασα τη φωτογραφία μου, αυτή που είχα για το αυτόγραφο! Ατυχία μου μεγάλη! Κάπου θα μου έπεσε!» Έτσι μίλησε ο Σοφοκλής και χαμογέλασε αμήχανα και προσπαθούσε να σκεφτεί τι στην ευχή θα πρότεινε τώρα για να πάρει το αυτόγραφο της Peana. Κι όσο έβλεπε ότι δύσκολα θα βρισκε υποκατάστατο άρχισε να σκέφτεται να τ' αφήσει τ' αυτόγραφα και να της ζητήσει στα ίσια να βγουν για φαγητό.

Και στα λίγα δευτερόλεπτα που άλλαζε στρατηγική ο Σοφοκλής άλλαζε ύφος κι η Peana. Κι ο θυμός κι η καταφρόνια δίνουν τώρα τη θέση τους σε κάτι πιο ήπιο, πιο ανθρώπινο. Και πάνω που ήταν έτοιμος να ξεδιπλώσει τη νέα, πιο άμεση, στρατηγική του, τον πρόφτασε η Peana. Τον πρόφτασε και τον ρώτησε:

«Δεν είσαι Ρουμάνος;» είπε κι άφησε να φανεί ένα εντελώς απροσδιόριστο χαμόγελο, που τίποτε δε μαρτυρούσε για το τι έτρεχε στο μυαλό της.

Πιάστηκε ο Σοφοκλής απ' το ερώτημα της Peana. Να η ευκαιρία ν' αλλάξει τη στρατηγική του και ν' αφήσει παράμερα το κόλπο με το αυτόγραφο! Πρώτα θ' απαντούσε στο ερώτημα, μετά, αμέσως μετά, θα πατούσε πάνω στο λόγο του και θα συνέχιζε. Θα της έλεγε να πάνε για φαγητό. Έλαμψε ο Σοφοκλής με την πληρότητα της στρατηγικής του!

«Έλληνας είμαι, φοιτητής εδώ στο Βουκουρέστι, σπουδάζω ιατρική, κοντεύω να τελειώσω», απάντησε. Πρόσθεσε κι ένα χαμογελαστό «Σοφοκλή με λένε», έσκαψε

μετά ένα αδέξιο, στα όρια του βλακώδους, χαμόγελο κι ετοιμαζόταν για τη δεύτερη και τροποποιημένη φάση της πολιορκίας του, χωρίς το τέχνασμα πια του αυτόγραφο.

Όμως δε χρειάστηκε να ξεδιπλωθεί άλλο η πολιορκία του. Η δεύτερη φάση θα περίσσευε. Για κάποιο μαγικό λόγο το κάστρο είχε ανοίξει πια τις πύλες του και του 'λεγε να περάσει. Καλωσόριζε τον πορθητή του. Με καθαρό ύφος και με σαφήνεια λόγου.

«Δε χρειάζεται αυτόγραφο Σοφοκλή, πάμε να με κεράσεις να φάμε κάτι κι έχω πεθάνει απ' την πείνα».

Έτσι μίλησε η Peana, επιτακτικά, χωρίς ν' αφήσει περιθώρια επιλογής. Κι ο Σοφοκλής, για μια στιγμή, μες στη μεγάλη του θολούρα, ταράχτηκε, ο νους του κάλπαζε, μια λιγούρα μέσα του πήγαινε κι ερχότανε. Η κουβέντα αυτή της Peana τού σκάλισε τη δική του πείνα, εκείνη που προσδοκούσε να τη του χορτάσει η ίδια. Τι συνειρμός αλήθεια! Αλλά μέχρι κι ο Σοφοκλής κατάλαβε ότι καλύτερα να την κρατούσε μέσα του τη σκέψη του αυτή. Καλύτερα να μη ρίσκαρε να προσπαθήσει να την εκφράσει με λόγια Ωρίμασε γρήγορα μέσα του η αίσθηση του λάθους, του ακατάλληλου. Κάποια μοίρα καλή τον έκανε και κατάπιε τη γλώσσα του και δεν επεκτάθηκε. «Ε όχι να υποψιαστεί ότι ζητάω ν' ανταλλάξει φαγητό για κρεβάτι», σκέφτηκε αμέσως μετά. Τον έλουσε κρύος ιδρώτας όταν είδε τι άκομψη ανοησία παραλίγο να ξεστόμιζε.

Μάλλον όμως είχε κάνει λάθος. Αναστατώθηκε, ο Σοφοκλής, χωρίς όμως πραγματικό λόγο. Αν γνώριζε, αν γνώριζε αυτά που σύντομα θα μάθαινε, θα καταλάβαινε ότι η Peana θα το προσπέρναγε το γελοίο του αστείο. Ακόμη κι αυτό. Όπως προσπέρασε και το ηλίθιο κόλπο με τ' αυτόγραφο. Όπως προσπερνούσε, λεπτό το λεπτό, και

τον ίδιο. Η Peana δεν είχε βεβαίως καμιά αμφιβολία πια για το ποιόν του Σοφοκλή. Τον είχε κατατάξει οριστικά εκεί που του άξιζε.

Η πείνα της ήταν να φύγει, να δραπετεύσει, όχι για φαγητά. Και θα την αντάλλασσε ευχαρίστως και με κρεβάτια και μ' άλλα διάφορα. Κι είχε τέτοια πρεμούρα, τέτοια φλόγα ν' αλλάξει τη ζωή της, που δεν είχε όρεξη ούτε καν να περιμένει ν' ακούσει την απάντηση του Σοφοκλή στο αίτημά της.

«Έλα, πάμε, ξέρω ένα καλό εστιατόριο εδώ κοντά», του είπε. Κι ο Σοφοκλής ανυψώθηκε. Ανυψώθηκε κι ένιωσε σαν φτερωτός γίγαντας, να πετάει πάνω απ' το γήπεδο του βόλεϊ. Ένιωσε πανίσχυρος, να τελειώνει μόνος του όλο το παιγνίδι με το αφύσικο ύψος που πήρε και με κείνη, την αμέτρητη δύναμη του καρφιού του, που θα σάρωνε όλη την άμυνα του αντιπάλου και θα μέτραγε, από μόνο του, για δεκαπέντε πόντους.

* * *

Στο εστιατόριο η Peana προσπαθούσε να χαράξει στρατηγική. Να διαχειριστεί την κατάσταση. Το τι ακριβώς έψαχνε ο Σοφοκλής το κατάλαβε με το που ξεπρόβαλε στο γήπεδο. Δεν της έμενε καμιά αμφιβολία. Τώρα βέβαια να κοιμηθεί μαζί του δεν το σκεφτόταν καθόλου. Δεν της φαινόταν η κατάλληλη προσέγγιση. Πρώτον ήταν αποκρουστικό ως ενδεχόμενο. Δεν είχε καμιά απολύτως όρεξη. Δεύτερον ακόμη κι αν δαγκωνόταν και το έκανε, ποιος της έλεγε ότι ο Σοφοκλής την άλλη μέρα δε θα ήταν πάλι στα γήπεδα να μαζεύει αυτόγραφα; Έπρεπε να διασφαλιστεί, πλήρως, από ένα τέτοιο ανυπόφορο εν-

δεχόμενο.

Βέβαια, ώρα την ώρα, μπουκιά τη μπουκιά, έβλεπε η Peana ότι η ομορφιά της μάλλον θα 'χε κάποια διάρκεια στα μάτια αυτού του ανόητου, που έτρωγε τώρα μαζί της. Είχε μια λιγούρα ο Σοφοκλής, μια βαθιά λιγούρα, αλλιώτικη από κείνη την πρόχειρη, την επιφανειακή κι εφήμερη. Τα έπιανε αυτά η Peana, χωρίς δυσκολία, με την πρώτη ματιά. Η μεγάλη της διορατικότητα την έκανε ν' αποκλείσει γρήγορα κι εντελώς την περίπτωση να εξαφανιστεί ο Σοφοκλής, την αμέσως επόμενη μέρα. Όμως αυτό δεν ήταν λόγος, δεν αρκούσε φυσικά, για να φανεί εύκολη. Άσε που όταν ερχόταν η στιγμή για κάτι τέτοιο, θα 'πρεπε να είχε πει κάτι αρκετό πριν. Κάτι που έτσι κι αλλιώς δε μπορούσε να γίνει εκεί, εκείνο το βράδυ, σε κείνο το λιτό εστιατόριο.

Και καθώς σκεφτόταν η Peana ποια στρατηγική να ξεδιπλώσει, η λύση ήρθε ουρανοκατέβατη. Της την έδωσε ο ίδιος ο Σοφοκλής. Άρχισε να της μιλά, της είπε για το σοκ που έπαθε με το που την είδε. Συνέχισε μετά λέγοντας ότι ήταν κάτι το υπέροχο και το βαθύ αυτό που ένιωθε, κάτι το καθόλου εφήμερο. Της είπε για την πρώτη ταραχή, τότε που την έβλεπε να τινάζεται η κορμάρα της και να καρφώνει τη μπάλα στην περιοχή του εμβρόντητου κι ανήμπορου αντιπάλου. Όμως μόνο τώρα, έλεγε ο Σοφοκλής, έβλεπε καλά πόσο πραγματικά σπάνια γυναίκα ήταν η Peana. Πόση αλλιώτικη ευαισθησία και καλαισθησία τη διέκρινε. Της μιλούσε για ένα δυνατό αίσθημα που χτιζόταν μέσα του. Είπε και μερικές ακόμη τρυφεράδες, περισσότερο ξενέρωτες και λιγότερο πετυχημένες αυτές, αλλά το μήνυμα είχε περάσει πια καλά απέναντι, στις γραμμές της Peana.

Την περίπτωση λοιπόν να της έλεγε ψέματα την απέκλεισε. Τούτος είχε σχεδόν συγκινηθεί, όπου να 'ναι θα φαινόταν και τα δάκρυα. Κατάλαβε τότε η Peana ότι αυτή ήταν η λύση. Την είχε μπροστά της, μόλις της την είχε προσφέρει. Να πατήσει πάνω στο κόλλημα του Σοφοκλή, αυτό έπρεπε ασφαλώς να κάνει. Να το συντηρήσει, να το τροφοδοτήσει, να το δυναμώσει κι άλλο. Να του τονώσει ακόμη περισσότερο το αίσθημα που έβλεπε να χίζεται μέσα του. Και μαζί με την τόνωση αυτή να του πει και μερικά δραματικά, για τον εαυτό της. Για το πόσο μίζερη κι ανυπόφορη ζωή έκανε. Για την απόφασή της να ξεφύγει απ' όλ' αυτά. Και, στο τέλος, να προσπαθήσει να τραβήξει μια γραμμή που να τα ενώνει όλα μαζί. Το αίσθημα του Σοφοκλή, τη δική της, ασφαλώς, συμπάθεια γι' αυτόν αλλά και τη μεγάλη της ανάγκη ν' αλλάξει ζωή για τα καλά, να ξεφύγει απ' αυτά τ' ασήμαντα που την έπνιγαν. Να τραβήξει λοιπόν μια καθαρή γραμμή και να φανεί καλά ότι όλ' αυτά που του έλεγε πηγαίνανε μαζί, πακέτο. Κι ότι όρεξη για περιπετειούλες της μιας βραδιάς δεν είχε καμιά απολύτως. Κι έτσι ξεκίνησε μια μακριά και πικραμένη διήγηση.

«Σοφοκλή μ' αυτά που σου είπα πιστεύω καταλαβαίνεις τώρα καλύτερα ποια είμαι και τι θέλω. Και χαίρομαι που βλέπω πως κι εσύ έχεις, ίδια, βαθύτερα αισθήματα και δεν προσδοκάς απλά ένα κρεβάτιωμα. Θέλω να κάνουμε παρέα, να γνωριστούμε καλύτερα, να δω αν μπορείς να μου εμπνεύσεις αυτή τη σιγουριά, αυτή τη δύναμη που τόσο μου λείπει. Και μετά θά 'ρθουν όλα τ' άλλα», έκλεισε τη διήγηση της δυστυχίας της η Peana αφήνοντας μαζί και μια σαφή υπόσχεση.

Ο Σοφοκλής προβληματίστηκε. Για τη βραδιά το είχε

ξεγράφει το σεξ κι αυτό δεν τον στεναχωρούσε ιδιαίτερα. Αλλά τώρα αυτό που του έλεγε, να της εμπνεύσει δύναμη, εμπιστοσύνη, κ.λπ, διάολε, καλά όλ' αυτά αλλά πόσο καιρό θα παίρνανε άραγε; Έβλεπε το πράγμα να μη συγκλίνει εύκολα κι αυτό του έφερνε ανησυχία.

Ήταν όμως μια μικρή ανησυχία, αφού το κυρίαρχο ήταν ο θαυμασμός κι η μεγάλη έλξη που ασκούσε πάνω του το κορμί της Peana. Ήταν τέτοια η έλξη αυτή που έκανε μέχρι και τα λόγια της να ηχούν με κάποιο μεγαλείο, να είναι διεισδυτικά, να περνάν βαθιά μέσα του. Τα ίδια λόγια που αν δεν ήταν το κορμί στη μέση, ούτε που θα τα πρόσεχε ποτέ του, ο Σοφοκλής. Κι όμως τώρα είχαν μια τέτοια επίδραση πάνω του! Τον έκαναν να οπλίζεται μ' υπομονή. Τα εισέπραττε και λίγο ως πρόκληση. Να εμπνεύσει δύναμη σε μια τέτοια γυναίκα, αυτό κι αν ήταν κάτι που δεν του είχε ποτέ περάσει απ' το μυαλό!

Οριοθετήθηκε λοιπόν ξανά ο κόσμος του Σοφοκλή εκείνο το βράδυ. Κι ο ίδιος, υψώθηκε ξανά.

Έφυγαν αγκαλιά απ' το εστιατόριο, με το Σοφοκλή να σολάρει για το πόσα πράγματα ανακάλυψε εκείνη τη σπουδαία βραδιά, για το πόσο την αγαπούσε, την καταλάβαινε, και για την οριστική απόφασή του να τη βοηθήσει να ξεφύγει απ' όλα αυτά τα τιποτένια που της έκαναν τη ζωή μαύρη.

«Peana, θέλω να μου έχεις εμπιστοσύνη, να βασίζεσαι πάνω μου. Θα κατάλαβες ήδη ότι δε μ' ενδιαφέρει κάτι το εφήμερο. Θέλω να είμαι συνεχώς δίπλα σου, μαζί σου», έτσι χαιρέτησε ο Σοφοκλής την καλή του εκείνο το βράδυ. Κι η Peana ένευσε με σεμνότητα, μ' ευχαρίστηση. Και του 'δωσε κι ένα παθιασμένο, καλά μεθοδευμένο, φιλί, που θα τον βούρλιζε για κάμποσες μέρες. Για

όλες τις δέκα μέρες που θα 'λειπε μετά η Peana, όταν θα επέστρεφε στο χωριό της, έξω απ' την Orsova. Δέκα μέρες που θα βασάνιζαν ανυπόφορα το Σοφοκλή. Που θα ζωντάνευαν ασταμάτητα εικόνες που είχαν υπάρξει πρόσφατα. Την Peana να καρφώνει, να ιδρώνει, να τον φιλάει. Αλλά και που θα 'φτιαχναν κι άλλες, νέες εικόνες, που δεν είχαν, αλίμονο, ακόμη υπάρξει. Να κάνει έρωτα μαζί της ασταμάτητα, να τη γδύνει. Ύψωσαν οι εικόνες αυτές την Peana τώρα, παρότι το εαυτό του. Και μες στην ανυπόφορη λιγούρα αυτές οι εικόνες το κατάφεραν και τον έκαναν να συναισθανθεί πλήρως τη μεγάλη ευθύνη κι ευκαιρία που ξετυλιγόταν τώρα μπροστά του.

Ρίγησε ο Σοφοκλής στην ιδέα. Ρίγησε και ξαναρίγησε. Και σε δέκα μέρες ήταν πια έτοιμος.

* * *

Ο γάμος έγινε στην Ελλάδα, στη Σίφνο, τόπο καταγωγής του γαμπρού. Αντίθετα βέβαια με τα πρωτόκολλα, αλλά οι συνθήκες ήταν τόσο ειδικές, ποιος το λογάριαζε το πρωτόκολλο; Παρευρέθηκαν οι δυο συμπέθεροι που ζούσαν, ο Antonin δηλαδή, ο πατέρας της Peana κι η Αντιγόνη, η μητέρα του Σοφοκλή. Και λίγοι φίλοι, του Σοφοκλή εννοείται. Η άλλη πλευρά, η ρουμάνικη, ούτε πολλούς φίλους είχε, ούτε λεφτά είχαν οι λίγοι φίλοι, ούτε άδεια θα 'παιρναν ποτέ να ταξιδέψουν οι λίγοι φίλοι αν τύχαινε να έχουν λεφτά.

Η Αντιγόνη στο σχέδιο του Θεού πρέπει να ήταν κάπου αντιδιαμετρικά απ' την Peana. Καλοκάγαθη, πρόσχαρη, πάντα χαμογελαστή, πάντα ο νους της στο καλό. Ήταν κι η γλώσσα που δε βοηθούσε τη συνεννόηση κι έτσι χαμπά-

ρι δεν πήρε η κυρά Αντιγόνη απ' την άβυσσο της ψυχής της νύφης της. Κι ούτε λειτούργησαν αυτά που λεν διάφοροι για μητρικά φίλτρα. Ήταν ο γιος της μες στην τρελή χαρά κι αυτό της έφτανε και της περίσσευε.

Η Peana εξήγησε στο γαμπρό ότι απ' τη Ρουμανία θα 'ρχόταν μόνο ο πατέρας της. Κι ότι δε θα 'νιωθε λοιπόν καθόλου καλά να 'ναι σε περιβάλλον με πολλούς Έλληνες και με μόνο τον πατέρα της απ' τη Ρουμανία. Ασφαλώς κι η Peana δεν είχε όρεξη για παρέες. Για καλό δεν ήταν τέτοια πράγματα. Έκρυβαν κινδύνους. Κι ο Σοφοκλής, κρίμα τ' όνομα, συμφώνησε ότι αυτό που ήθελε η Peana ήταν πολύ λογικό. Και προσπάθησε μετά να εξαργυρώσει τη μεγάλη του κατανόηση με μια ακόμη ασφυκτική πίεση για προγαμιαίο κρεβάτι.

Το 'χε σκεφτεί κι αυτό η Peana, το 'χε προνοήσει. Ήταν μες στο σχέδιο. Η χαρά του Σοφοκλή ήταν απαραίτητη. Το 'χε σκεφτεί κι αποφάσισε ότι έπρεπε να το καταπιεί για να 'ναι χαρούμενος εκείνες τις μέρες, που θα κατέφθαναν οι δυο τους στη Σίφνο, ως μελλονύμφοι. Μέχρι τη στιγμή εκείνη τον είχε στο περίμενε αλλά αποφάσισε να του δοθεί πριν πάνε στη Σίφνο για να είναι ευχαριστημένος ο Σοφοκλής, μη στραβώσει τίποτα και χαλάσει η δουλειά.

Κι έτσι, για να το χρυσώσει το χάπι άφησε μια μακρινή υποψία ότι αν δεχόταν να γίνει ο γάμος σε στενό κύκλο θα του δινόταν. Έτσι κι αλλιώς το είχε αποφασίσει. Έπιασε το υπονοούμενο ο Σοφοκλής όταν του είπε ότι δε θέλει κόσμο κι ότι αν συμφωνήσει, τότε ίσως, τότε μπορεί, είναι βέβαια δύσκολο, αλλά θα το σκεφτεί. Κι ο Σοφοκλής δέχθηκε βέβαια κι άρχισε αμέσως τις πιέσεις για τ' ανταποδοτικά οφέλη, που του είχε μόλις υποσχεθεί.

Γιατί η αλήθεια ήταν ότι υπέφερε πολύ μέχρι τη στιγμή εκείνη της μεγάλης παράδοσης.

«Μα Peana, δε φανταζόμουν ποτέ ότι είσαι τόσο παραιοδοσιακή, κι ότι πρέπει να μπει πρώτα στεφάνι για να κάνουμε έρωτα. Τέλος πάντων να το δεχτώ αλλά να ξέρεις πολύ με στεναχωρεί αυτή σου η άρνηση», έλεγε και ξαναέλεγε με πονεμένο και στενάχωρο ύφος ο Σοφοκλής.

Και τίποτα δεν άλλαζε, καθόλου δεν τον ανακούφιζε όταν η Peana του 'λεγε ότι έτσι είναι η παράδοση στο δικό τους σπίτι κι ότι, συγγνώμη, αλλά έτσι ορκίστηκε στη μάνα της και στη γιαγιά της ότι θα κάνει. Στο παραπέντε όμως η Peana φοβήθηκε. Δεν ήθελε να βγάλει καμιά στερητική πίκρα ο Σοφοκλής τις μέρες που θα ήταν στη Σίφνο και να ρισκάρει καμιά επικίνδυνη ένταση. Κι έτσι, δαγκώθηκε, πήρε το αντάλλαγμα του γάμου σε ιδιαίτερα στενό κύκλο και του δόθηκε.

«Σοφοκλή, αφού το δέχθηκες αυτό που σου ζήτησα, για να δεις πόσο σ' αγαπώ θα ξεχάσω τους όρκους που έδωσα και θα κάνουμε έρωτα, την παραμονή που θα φύγουμε για το γάμο. Σου το υπόσχομαι, είσαι ευχαριστημένος;» έτσι μίλησε με βαριά καρδιά η Peana, που την έκρυψε βέβαια απ' τα, μάλλον τυφλά έτσι κι αλλιώς, μάτια του Σοφοκλή.

Έτσι την παραμονή, η Peana φρόντισε να πιει λίγο παρράνω, του 'κανε και μερικά κόλπα, καθάρισε ο Σοφοκλής στο τρίλεπτο απάνω. Και του 'φυγε κι όλος ο καημός απ' τις συνεχείς υπεκφυγές της. Κι ούτε που του 'κανε την παραμικρή εντύπωση που, παρά τις υποσχέσεις της γυναίκας του στη μαμά και στη γιαγιά της, δεν τη βρήκε καν παρθένα.

Υψώθηκε τότε πάλι ο Σοφοκλής με την ικανότητα που

είχε να επιβάλλεται στην Peana και να την κάνει να παραβαίνει όρκους κι υποσχέσεις. Και το τρίλεπτο της μεγάλης του σαρκικής χαράς ήρθε και στεφάνωσε νικηφόρα όλη αυτή τη δύσκολη περίοδο που αγωνιζόταν να οριζοντιώσει την Peana. Έτσι το σκεφτόταν ο Σοφοκλής κι έτσι το ακτινοβολούσε στη Σίφνο, τις μέρες του γάμου.

Κι η Peana όταν συνάντησε την πεθερά της κατάλαβε ότι τζάμπα το άγχος κι ο πανικός. Δεν υπήρχε ποτέ περίπτωση ν' ανησυχήσει η Αντιγόνη με το γιο της. Είχε μια χαρά γενετική, καλωδιωμένη βαθιά μες στο είναι της. «Τζάμπα το πήδημα», σκέφτηκε η Peana κουνώντας το κεφάλι της, αλλά ησύχασε αμέσως. Αλίμονο αν την καταβάλλανε τέτοιες ασήμαντες λεπτομέρειες. Έτσι κι αλλιώς έπρεπε να δείξει προσήλωση τις επόμενες, κρίσιμες μέρες. Τι να κάνει, μια δυο οριζοντιώσεις ακόμη δεν τις γλίτωνε μέχρι να τον ξεφορτωθεί. Έπρεπε να κάνει υπομονή.

* * *

Ο γάμος, στο απόμερο εκκλησάκι, κύλησε χωρίς εκπλήξεις. Και χωρίς, σχεδόν, καθόλου κουβέντες. Έξι Έλληνες, όλοι κι όλοι, και δυο Ρουμάνοι. Η νύφη κι ο σαστισμένος πατέρας της. Μόνο ο Σοφοκλής μιλούσε καμιά φορά στον Antonin. Ήταν ο μόνος, εκτός απ' την Peana, που μπορούσε ν' ανταλλάξει δυο κουβέντες μαζί του. Κάτι αγγλικά που ήξερε η νύφη φρόντισε να τ' αποκρύψει επιμελώς. Δε χρειάζονταν πολλές κουβέντες. «Γρήγορα να τελειώνουμε», έτσι το σκεφτόταν.

Για τον Antonin η αστραπιαία αυτή εξέλιξη της ζωής της κόρης του ήταν σωστό αστροπελέκι. Δεν είχε καν κλείσει τα δεκαοκτώ η Peana. Βουβάθηκε στην αρχή, δε

ρώτησε τίποτα. Δε ζήτησε κάποια εξήγηση ή άλλη πληροφορία. Καταλάβαινε ότι το θέμα τον ξεπερνούσε, είχε μέγεθος που μάλλον δεν το 'βαζε ο νους του. Έβλεπε την Peana που, παρά τις πολλές διακρίσεις, πνιγόταν μες στην ίδια τη ζωή της, δεν έπαιρνε χαρά καμιά. Σκέφτηκε ότι κάποια σχέση πρέπει να 'χε η απόφασή της αυτή να παντρευτεί και με την Ελλάδα την ίδια, όπου και θα 'μενε πια μόνιμα. Άρα και με τη φυγή απ' τη Ρουμανία και το μίζερο και ξεχασμένο χωριό της. Δεν τη χωρούσε ο τόπος εκεί, έτσι το 'νιωθε ο Antonin. Κάπου το καταλάβαινε, το ενέκρινε. Περισσότερες λεπτομέρειες δε χρειαζόταν.

Ήταν λοιπόν σε καλή διάθεση ο Antonin κι η διάθεσή του πήρε κι άλλο τον ανήφορο κι ομόρφυνε ακόμη πιο πολύ, όταν βρέθηκε, στο γάμο της κόρης του, στη Σίφνο, σε κείνη την ονειρεμένη γωνιά της Ελλάδας. Επιβεβαιώθηκαν εκεί όλες του οι σκέψεις. Και πήραν και τη βουβή, την απόλυτη έγκρισή του.

Ζούσε σ' ένα όνειρο ο Antonin, στη Σίφνο. Θα 'παιρνε καιρό να επανέλθει πάλι στη δική του πεζή πραγματικότητα, αρκετές μέρες μετά που θα γυρνούσε στο μικρό χωριό του. Στην πραγματικότητα της κόρης του δε θα γύριζε ποτέ πια. Απάντηση για το πώς έγινε κι εξελίχθηκαν όλα τόσο γρήγορα ποτέ δε θα 'παιρνε. Ποτέ κανείς δε θα του 'λεγε. Κι ο Antonin θα ζούσε έτσι το δικό του μύθο. Ανεμπόδιστος, θα μακάριζε την κόρη του που βρέθηκε με κάποιον να την αγαπά σ' αυτή τη μαγική χώρα που φαινόταν να μην της λείπει τίποτα, τίποτα απ' όλα αυτά που οι ίδιοι, αυτός κι η κόρη του, είχαν τόσο πολύ στερηθεί στη Ρουμανία. Αν τα είχανε ποτέ γνωρίσει. Ήλιο δηλαδή, χαμογελαστό κόσμο, ελευθερία, αγαθά.

Έτσι θα κυλούσε ο χρόνος του. Εξάλλου, μετά, τα επό-

μενα τα χρόνια, θα 'χε μηδενική θέα πάνω στον κόσμο της κόρης του. Αυτό θα τον προφύλασσε, θα έσωζε τ' όνειρο μες στο οποίο ζούσε. Θα του έκρυβε την πραγματικότητα, θα 'κρυβε και τον ίδιο απ' την πραγματικότητα. Την κόρη του θα περνούσαν πολλά χρόνια να την ξαναδεί, για μια ακόμη, στερνή φορά. Και σ' όλα τα πολλά ενδιάμεσα χρόνια θα τον συντηρούσε ο ωραίος εκείνος μύθος που του 'χε σμιλέψει στην ψυχή του ο παράξενος γάμος της κόρης του, οι δικές του οι υποθέσεις κι η φαντασία του κι ο ήλιος κι η αύρα του Αιγαίου. Αυτά και θ' απάλυναν τη μεγάλη απουσία. Καλότυχε Antonin!

Κι ο παπάς εκτίμησε, κι αυτός, ιδιαίτερα την ευλάβεια της ομόθηρης Peana. Κι όσο αστείο και ν' ακούγεται, ο πάπας ήταν εκείνος που έκανε το μικρότερο λάθος. Γιατί η Peana είχε με τα θεία και την ορθοδοξία μια σχέση ειλικρινή. Μια σχέση που ξεπερνούσε τη θρησκευτική προσήλωση και τις λατρευτικές συνήθειες της ευρύτερης οικογένειας. Σαν να κάλυπτε το κενό της άλλης της, της άδειας της ζωής ήταν αυτή η κατάνυξη. Από πού ακριβώς ξεκίνησε αυτή η σχέση ούτε ο πατέρας της το καταλάβαινε καλά, ούτε, πολύ περισσότερο, ο κεραυνοβολημένος Σοφοκλής, όταν διαπίστωνε τη μεγάλη εκείνη συντριβή της γυναίκας του μπροστά στο Θεό και στην Παναγιά.

«Να λοιπόν η εξήγηση, να που είναι μια τόσο θεοσεβούμενη γυναίκα! Λογικό δεν είναι που δε μου δόθηκε απ' την πρώτη στιγμή;» σκεφτόταν ο Σοφοκλής όταν παρατηρούσε άφωνος τις γονυκλισίες και τη βαθιά συντριβή της Peana. Πίστευε έτσι κι αυτός, όπως συνήθως συμβαίνει, ό,τι ήθελε, ό,τι του 'κανε καλό να το πιστεύει.

«Να ζήσετε Σοφοκλή μου, είναι σπουδαία η γυναίκα σου. Τόσο όμορφες γυναίκες μένουν συνήθως μακριά απ'

την Εκκλησία, χάνονται εύκολα στην αμαρτία. Μα τούτη δω είναι χριστιανή πραγματική, την είδες πόσο συντετριμμένη ήταν μπροστά στα θεία. Τυχερός είσαι παιδί μου, την ευχή μου να 'χεις, κι εσύ κι η γυναίκα σου, έτσι να της πεις. Κι η Peana πριν προλάβει να κάνει τη μετάφραση ο Σοφοκλής, γονάτισε, άρπαξε το χέρι του παπά και το φίλησε τρεις φορές, με βαθιά, κάθε φορά, γονυκλισία.

Συνήθως ο Σοφοκλής τη χαιρόταν τη συμπεριφορά αυτή. Τη βαθιά πίστη της Peana. Σκεφτόταν ασφαλώς υστερόβουλα, για τον εαυτό του. Τι άλλο; Έβλεπε στη συμπεριφορά της αυτή κάτι σαν ασπίδα, σαν προστασία. Άλλες πάλι φορές δυσκολευόταν να πιστέψει ότι η γυναίκα του ήταν τόσο θεοσεβούμενη. Παραξευενόταν, κάτι τον έσπρωχνε ν' αρνιέται να το πιστέψει. Για χίλια πράγματα τη λάτρευε και την αποδεχόταν ανεπιφύλακτα, για ένα μόνο, πού και πού, αμφέβαλλε. Για την ειλικρίνεια της πίστης της.

Κι έκανε βέβαια λάθος, και για τα χίλια και για το ένα. Τέτοια εύστοχη διάγνωση, ο γιατρός, ο Σοφοκλής!

* * *

Σε λίγες μέρες ξεπροβόδισαν τον Antonin. Αμέσως μετά ο Σοφοκλής έζησε μια δυσάρεστη έκπληξη. Ταρακουνήθηκε γερά. Η Peana αφού πρώτα δαγκώθηκε και του 'δωσε ένα ακόμη τρίλεπτο πήδημα για να μπορέσει να τον κρατήσει ήρεμο και ν' αποφύγει καμιά σκηνή, του μήνυσε αμέσως μετά, πάνω που ακόμη κατηφόριζε απ' την κορυφή της γλύκας κι ήταν ακόμη ζαλισμένος απ' την εύκολη, τη σύντομη ηδονή του, του μήνυσε λοιπόν ότι την επόμενη

θα πήγαινε στην Αθήνα για κάποια δουλειά που είχε. Του είπε ότι θα 'λειπε για λίγες μέρες.

Τρελάθηκε ο Σοφοκλής! Πάνω που είχε νόμιμο πια κι ευλογημένο δικαίωμα στο κορμί που του κούρσευε τη φαντασία για τόσο καιρό, στο κορμί που παρέμενε σχεδόν αβάσταχτα ανέγγιχτο, μ' εξαίρεση εκείνα τα λίγα τρίλεπτα της ηδονής του, αυτό το κορμί τού έλεγε τώρα ότι θα 'φευγε για λίγο! Και πάνω που η φαντασία του κάλπαζε αχαλίνωτη σ' αχανή κρεβάτια κι ήταν παραδομένη σε εικόνες ατέλειωτου σεξ, άντε πάλι, άντε πάλι ξανά στη στέρηση! Και μετά, τι διάολο δουλειά ήταν αυτή που είχε η Peana στην Αθήνα; Που την ήξερε την Αθήνα και τις δουλειές της; Πότε πρόλαβε και την έμαθε;

Κάτι πήγε να πει, κάτι ν' αντιδράσει. Πρώτα της πρότεινε να φωνάξουν τη φίλη της στη Σίφνο, μα η Peana του αποκρίθηκε ότι αυτό δε γινόταν. Είχε δουλειές πολλές η φίλη της, δε μπορούσε να ταξιδέψει. «Ακούς εκεί έχει δουλειές! Εδώ καιγόμαστε κι η φίλη έχει δουλειές!» έτσι το συλλογίστηκε κρυφά ο Σοφοκλής. Περιορίστηκε όμως να της ζητήσει να πάει κι αυτός μαζί της στην Αθήνα.

«Σοφοκλή γιατί βρε με στεναχωρείς; Σου είπα αύριο φεύγω, σε δυο μέρες είμαι πίσω. Είναι μια φίλη μου, απ' το βόλεϋ, στην Αθήνα. Θέλω να τη δω, αυτό είναι όλο! Τι να σε κάνω εσένα μαζί μου; Φοβάσαι μη χαθώ; Όχι ρε συ δε θέλω νά 'ρθεις. Και σε παρακαλώ να λείπουν τα νάζια κι οι ζήλιες! Ακούς εκεί νά 'ρθεις μαζί μου! Ούτε να το σκέφτεσαι! Α... δε θα τα πάμε καλά αν συνεχίσεις έτσι». Έτσι μίλησε η Peana κι ο Σοφοκλής βρέθηκε ξανά σ' αδιέξοδο. Να πιέσει δεν έβλεπε να φέρνει αποτέλεσμα.

«Εντάξει Peana, εντάξει, δυο μέρες μόνο, έτσι; Δεν αντέχω περισσότερο! Μετά πρέπει να συζητήσουμε για

το πού θα μείνουμε στην Ελλάδα. Εγώ σε λίγους μήνες παίρνω το πτυχίο μου, πρέπει μετά να κάνω ειδικότητα, εδώ πια, στην Ελλάδα. Να γυρίσουμε οριστικά να εγκατασταθούμε. Πρέπει να τα συζητήσουμε όλ' αυτά. Έτσι δεν είναι; Καιρός δεν είναι;» απάντησε ο Σοφοκλής, αφήνοντας το βγει το παράπονό του, που η γυναίκα του τρέχει σε μια άγνωστη πόλη με τις φίλες της και τον αφήνει πάλι μονάχο του.

Και συμπλήρωσε μετά, με τόνο στοργικό.

«Να προσέχεις στην Αθήνα, είναι μεγάλη πόλη, έχει κινδύνους πολλούς εκεί».

* * *

Στο καράβι για την Αθήνα, η Peana σκέφτηκε ότι είχε φτάσει η ώρα. Δεν είχε πια νόημα η καθυστέρηση, δε βοηθούσε σε τίποτα. Είχε πια τα χαρτιά που χρειαζόταν, για να μην την κυνηγάει η αστυνομία, είχε λίγα λεφτά, αρκετά για τον πρώτο καιρό, καιρός ήταν πια να ξεφόρτωνε στη χωματερή όλα τ' άλλα που της περίσσευαν. Κάθισε σε μια καρέκλα, στο κατάστρωμα του πλοίου, πήρε ένα μολύβι και χαρτί κι άρχισε να γράφει. Στο Σοφοκλή. Κι άρχισε να γράφει αληθινά, χωρίς περιστροφές. Σκέφτηκε για μια στιγμή να σταλάξει πού και πού και καμιά κουβέντα συμπάθειας και συγγνώμης, που τον είχε έτσι εξαπατήσει. Κούνησε το κεφάλι κι αποφάσισε ότι δεν είχε κανένα νόημα.

Δέκα αράδες έγραψε η Peana. Και σε δέκα αράδες μέσα τον αποκάλεσε έναν κλασικό ανόητο, που τον κατάλαβε απ' την πρώτη στιγμή που τον είδε, τότε που μπήκε στο γήπεδο για το δήθεν αυτόγραφο. Του είπε μετά ότι

δε νιώθει τίποτα γι' αυτόν, και κάθε φορά που έκαναν έρωτα, της ήταν απόλυτα αδιάφορος έως αηδιαστικός. Τέλος ότi τον χρησιμοποίησε για να βγει απ' την κόλαση που ζούσε. Αυτό ήταν όλο. Όσο για το μέλλον, θα 'μενε στην Αθήνα, δε θα την ξανάβλεπε ποτέ του. Του είπε να έβαζε μπροστά να βγάλει διαζύγιο, δεν την ενδιέφερε καθόλου. Δεν ήξερε πόσο καιρό θα του 'παιρνε αλλά αυτή δε θα τον εμπόδιζε φυσικά σε τίποτα. Ας έκανε ό,τι ήθελε. Το γράμμα που του έστελνε θα του ήταν ίσως χρήσιμο για να ξεμπερδέψει γρήγορα.

Σκέφτηκε για μια στιγμή τον πατέρα της, τον Antonin. Τον σκέφτηκε και χλόμιασε στην ιδέα ότi θα μπορούσε ποτέ να μάθει κάτι. Ότι θα μπορούσε να φτάσει μέχρι την Orsova ο Σοφοκλής. Σηκώθηκε, πλησίασε στην κουπαστή του πλοίου, αγνάντεψε τη θάλασσα.

Και τότε ηρέμησε ξανά. Η αύρα της ελευθερίας της, τη γαλήνεψε. Της θύμισε ότi τα είχε φροντίσει όλα, καλά. Ότι είχε πάρει όλα τα μέτρα να μη μπορέσει ποτέ να φτάσει ο Σοφοκλής στον Antonin. Ότι δεν είχε κάνει κανένα απολύτως λάθος.

Μ' αυτόν τον σίγουρο αέρα ξαναγύρισε στη θέση της. Χαμογέλασε, έβαλε το γράμμα σ' ένα φάκελο έγραψε μια διεύθυνση και τ' άφησε παραδίπλα. Αγόρασε και μια μπύρα. Πήρε μια βαθιά ανάσα.

«Στην υγεία μου, χρόνια μου πολλά! Πάει κι αυτό, επιτέλους ελεύθερη!» μονολόγησε.

Είχε γενέθλια, ήταν δεκαοκτώ χρονών.

* * *

Ο Σοφοκλής στην αρχή δεν πίστευε στα μάτια του. Διά-

βαζε και ξαναδιάβαζε κι αρνιόταν να πιστέψει αυτά που του 'γγραφε. Σκέφτηκε να βρει τον πατέρα της κι αμέσως κατάλαβε ότι δεν είχε τίποτα, ούτε τηλέφωνο ούτε διεύθυνση δικιά του. Και κάποια μικρή πόλη που του είχε αναφέρει, διαπίστωσε γρήγορα ότι δεν είχε κανέναν με το όνομα του πατέρα της. Τον είχε απόλυτα εξαπατήσει. Κάθε τι που του είχε πει ήταν ψέμα.

Στην αρχή θύμωσε, σκέφτηκε ότι δε μπορεί, κάπως θα έβρισκε τα ίχνη της, κάπως θα έφτανε στον πατέρα της και μετά στην ίδια. Και μια στιγμή, έτσι απότομα, το πήρε απόφαση. Τι ακριβώς προσδοκούσε μ' αυτή την αναζήτηση που σκεφτόταν να ξεκινήσει; Αυτό το ερώτημα έβαλε στον εαυτό του. Κι απάντηση δεν έδωσε.

Έτσι γίνεται συχνά στα μεγάλα σοκ. Βαστάνε λίγο. Σε πλημμυρίζει μετά η ματαιότητα. Παραιτείσαι. Δεν είπες λοιπόν τίποτα και σε κανέναν. Ούτε έδωσε καμιά συνέχεια. Ευτυχώς η μάνα του ήταν τέτοια στόφα που δεν πήγαινε ο νους της στο κακό.

Έβγαλε εισιτήριο για την Αθήνα και μετά ξαναγύρισε στο Βουκουρέστι. Για να ολοκληρώσει τις σπουδές του. Ίσως και για κανένα νέο αυτόγραφο.

* * *

Χαράζει πάνω απ' την πόλη, μια γλυκιά, ανοιξιάτικη μέρα ανατέλλει. Ανεβαίνει αργά ο ήλιος στον ουρανό, ανεβαίνει, πιο γοργά, κι η κίνηση στους δρόμους και στα πεζοδρόμια.

Μια ψηλή, γυναικεία φιγούρα περπατά, ανηφορίζει σιγά σιγά την Πατησίων. Φορά μια μακριά καπαρντίνα, καλά δεμένη στη μέση, λιγάκι αταίριαστη για την εποχή

και τη θερμοκρασία της ζεστής μέρας που μόλις ξεκίνησε. Φορά κι ένα μαντήλι, σαν αυτό που φοράν οι ευλαβικές πιστές όταν πηγαίνουν και προσκυνάν στην εκκλησία. Καπαρντίνα και μαντήλα κρύβουν την ομορφιά της Peana, τη βοηθούν να περνά απαρατήρητη.

Κρύβουν και τη γύμνια της. Κάτω απ' την καπαρντίνα δε φορά παρά μόνο εσώρουχα, ζαρτιέρες. Ένα μεγάλο, φουσκωμένο, τσαντάκι, με τα έσοδα της μέρας κρέμεται, καλά κρυμμένο, απ' τον ώμο της. Η φιγούρα, στρίβει στα στενά της Κυψέλης, περνά από ένα έρημο ακόμη εκκλησάκι, μπαίνει, ανάβει ένα κερί, προσκυνάει δυο τρεις εικόνες αφήνει κάτι μικρά χαρτονομίσματα στο παγκάρι και φεύγει μετά γρήγορα για το σπίτι της. Οδός Αμοργού. Κυκλαδίτικο νησί. Κοντά στη Σίφνο. Βλέπει ένα γράμμα, το παίρνει τ' ανοίγει. Είναι απ' τον πατέρα της, απ' το χωριό στη Ρουμανία. «Όλοι είναι καλά, τα πράγματα όμως είναι χάλια». Έτσι της λέει. Κουνά το κεφάλι της η Peana. Τη ρωτά μετά πώς είναι ο Σοφοκλής, πότε θα πάνε στη Σίφνο, αν θα πάνε σύντομα στη Ρουμανία. Κι άλλα τέτοια.

Αφήνει το γράμμα, βάζει τα πολλά μεγάλα χαρτονομίσματα σ' ένα συρτάρι, βγάζει και την καπαρντίνα. Πέφτει και κοιμάται.

* * *

Αθήνα, 1986. Οι αγελάδες είναι παχιές, καλοθρεμμένες. Ρέει το χρήμα χωρίς κανείς να πολυσκοτίζεται πού είναι η πηγή του ποταμιού. Κι η Peana μπαίνει κι αυτή στο ποτάμι να πάρει το δικό της μερτικό. Ανεμπόδιστα. Τόση προσπάθεια εξάλλου έκανε για να φτάσει στο πο-

τάμι, για να πιει νερό, να κολυμπήσει. Κάποιοι αστείοι άνθρωποι θα προσπαθήσουν να την εμποδίσουν. Καλοθελητές, θα ζητήσουν να προσφέρουν υπηρεσίες. Προστασία κι άλλα τέτοια. Αστέρι των πολεμικών τεχνών είναι, τους ξυλοφορτώνει εύκολα. Σιγά μη χρειάζεται βοήθεια να κολυμπήσει στο ποτάμι! Το ποτάμι όλο και βαθαίνει, καινούργιοι παραπόταμοι ξανοίγονται μπροστά της κάθε μέρα. Όμως η Peana είναι αθλήτρια, άσπος του καράτε και του βόλεϋ. Το καλοδέχεται, έτσι βαθύ που γίνεται, με τα τόσα δώρα που κουβαλά μέσα του.

Ο θρύλος της εξαπλώνεται σιγά σιγά σ' όλο το λεκανοπέδιο. Στην άλλη κοινωνία. Στην αθέατη, στη λιγότερο επίσημη. Σ' αυτή που δεν τη γράφουν σχεδόν ποτέ οι εφημερίδες. Μέρα τη μέρα η αξία της ανεβαίνει κατακόρυφα στο ανεπίσημο χρηματιστήριο της σάρκας. Κι η δύναμή της, η φήμη που απόκτησε με το ξυλοφόρτωμα που χάρισε άφθονο όταν χρειάστηκε, κυκλοφορεί κι αυτή γρήγορα. Την περιβάλλει πια ένας μοναδικός, ένας σπάνιος αέρας θαυμασμού και μυστηρίου. Ένας αέρας που φυσάει κυρίως προς τις καλές γειτονιές. Εκεί που δε ζει η χυδαία πλέμπα, που τέρπεται μόνο με τη σάρκα, που δεν καταλαβαίνει τίποτα από τέτοια σπάνια μυστήρια και γι' αυτό δε θέλει και να τα πληρώσει. Εκεί που ζουν πολιτικοί κι επιχειρηματίες. Που μαγεύονται απ' όλ' αυτά τα σπάνια χαρίσματα της Peana. Και της προσφέρουν και τζάμπα προστασία. Καλοδεχούμενη κι αυτή! Όλοι αυτοί που έχει δείρει τον τελευταίο καιρό, μπορεί απ' τη λύσσα τους να συνασπιστούν. Έτσι που τους χάλασε την πιάτσα, που τους χάλασε και τη μούρη. Καλοδεχούμενη λοιπόν η δωρεάν φύλαξη! Αυτή που έχει ως αγνό κίνητρο το θαυμασμό για το σπάνιο κι όχι την ιδιοτέλεια και το φτηνό

πλουτισμό που είχαν στο νου τους οι άλλοι, εκείνοι οι δαρμένοι. Εξάλλου, τώρα που ο θρύλος έχει φτιαχτεί, δεν είναι σωστό να δέρνει πια η ίδια και ν' αποσπάται έτσι απ' τα βασικά της καθήκοντα.

* * *

Κολυμπά στο ποτάμι η Peana. Ασταμάτητα. Κολυμπά και σωρεύει χρήμα, αυτό μόνο κάνει. Ψυχρά, τυφλά. Χωρίς ντροπή κι αηδία κι άλλα τέτοια πράγματα που αρμόζουν σε κείνους που βλέπουν. Η ίδια ζει τώρα πέρα απ' αυτά. Κρύβεται απ' αυτά. Για την ίδια, το μόνο φως που περνάει μέσα της είναι κείνο το προγραμματισμένο, το ελεγχόμενο. Απ' τα καντήλια που τρεμοσβήνουν, στο εκκλησάκι, κάθε φορά που τη φέρνουν τα βήματά της από κει.

Κι αν μια μέρα κουραστεί η ίδια να κολυμπά, όπως το βλέπει, όπως το καταλαβαίνει ότι θα γίνει κι αυτό κάποια στιγμή, θα δει τότε τι θα κάνει. Κάποια λύση θα βρει και τότε, όπως πάντα έβρισκε. Αυτό είναι το εύκολο.

Αν όμως δει, μια μέρα, κάποιο φως απρόβλεπτο, αναπάντεχο; Αυτό πώς άραγε θα το διαχειριστεί; Αν φωτίσει εκεί που τώρα δε βλέπει, αν φέρει πόνο στα μάτια; Θα το αντέξει η ξεσυνήθιστη ματιά της, να δει αυτά που μένουν σήμερα κρυμμένα, ξεχασμένα; Αν μετά, το φως περάσει μέσα της και λάμψει κι η ίδια;

Ή μήπως έτσι προδοθεί; Ή μήπως γίνει απλά τότε στόχος, εύκολος;

